בס"ד

יושב אוהלים

לומדים לחיות תורה

עלון מספר 138

מוריד הגשם

- ויצא תשפ"ז -

על מה ראוי להתפלל?

לקבלת העלון ותכנים נוספים למייל:

4663MR@GMAIL.COM

הגמרא במסכת תענית מספרת על פעם אחת בה עלו כל ישראל לרגל לירושלים ולא היה להם מים לשתות. הלך נקדימון בן גוריון, שהיה ידוע כאחד מעשירי ירושלים אל שר שברשותו היו מעיינות מים רבים, ואמר לו: "הלווה לי שנים עשר מעיינות מים שישמשו את עולי רגלים, ואני אחזיר לך שתים עשרה מעיינות מים. ואם לא אחזיר לך מעיינות מים, אשלם לך שתים עשרה ככרות כסף בעד אלו שהבאת לי". הסכים אותו השר, והם קבעו תאריך בו יצטרך נקדימון בן גוריון לפרוע את חובו.

אותה שנה הייתה שחונה ולא ירדו בה כלל גשמים כדי למלא את מעיינות המים מחדש. כאשר הגיע בוקרו של יום פריעת החוב שלח השר לנקדימון מסר "או שתחזיר לי א מעיינות המים או שתשלם". אך נקדימון ענה לו שעדיין היום צעיר וכי יש לו זמן עד סוף היום על מנת לפרוע את חובו. בצהריים חזר השר לדרוש את המים או הכסף אך שוב ענה לו נקדימון כי יש לו שהות ביום, וכך גם בשעת המנחה.

לגלג עליו אותו שר ואמר "כל השנה כולה לא ירדו גשמים, דווקא עכשיו ירדו?" ונכנס לבית המרחץ בשמחה כשהוא כבר יכול להריח את ריח הכסף שהוא עומד לקבל. נקדימון לעומת זאת נכנס לבית המקדש, התעטף בטלית ועמד בתפלה: "רבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי, ולא לכבוד בית אבא עשיתי, אלא לכבודך עשיתי שיהיו מים לעולי רגלים". מיד התמלאו השמים בעננים וירדו גשמים עד שנתמלאו שתים עשרה מעיינות מים והותירו. כאשר יצא השר מבית המרחץ, פגש אותו נקדימון בן גוריון שכבר יצא גם כן מבית המקדש ודרש ממנו: "החזרתי לך מים מעבר למה שהתחייבתי, שלם לי על המים העודפים". אך השר ענה כי למרות שהוא יודע שירידת הגשמים הייתה עבור נקדימון, אך כבר שקעה השמש ועבר היום ולכן הגשמים הם ברשותו.

נכנס נקדימון בן גורוין שוב לבית המקדש, וביקש: "רבונו של עולם הודע שיש לך אהובים בעולמך" מיד התפזרו העננים וזרחה שוב השמש. ואמרו רבותינו ששמו לא היה נקדימון אלא בוני, ולמה נקרא נקדימון? שנקדרה חמה בעבורו.

כתוב בפרשתנו: "ועיני לאה רכות, ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה" ותמוה למה הייתה צריכה התורה לציין שעיני לאה רכות? הרי זה לגנותה... מביא הרב דב יפה את הגמרא במסכת בבא בתרא שם אמר רב שלמרות שהתורה לא כותבת גנותם של צדיקים, כאן היא לא נמנעה לכתוב שעיני לאה היו רכות כיוון שזהו לא גנאי ללאה, אלא שבח הוא לה! הסיבה שעיניה היו רכות נבעה מכך ששמעה שהיו אומרים שני בנים לרבקה ושתי בנות ללבן, גדולה לגדול, וקטנה לקטן - לאה לעשיו, ורחל ליעקב. הייתה לאה יושבת על פרשת דרכים ושואלת מה מעשי הגדול? אמרו לה: "איש רע הוא, ומלסטם את הבריות", וכשהייתה שואלת על מעשי הקטן היו אומרים "איש תם יושב אוהלים", וביודעה כי עתידה היא להתחתן עם אותו רשע, הייתה בוכה ואומרת יהי רצון שלא אפול בגורלו של רשע, עד שמרוב בכי נשרו ריסי עיניה.

ובספר העקרים (מאמר רביעי פרק ט"ז) כותב שלפעמים גם אנשים מאמינים למרות שיודעים הם כי הקב"ה משגיח על העולם, שולט בבריאה כולה ועושה בה כרצונו, אף על פי כן הם מתרפים בתפילה, והסיבה לכך היא שהם סבורים שאף שבידו של הקב"ה להושיע, חושבים הם כי אינם ראויים שה' יקבל את תפילתם.

והוא אומר על זה, שאף שראוי ומוטל חיוב על כל אדם שלא להיות צדיק בעיניו, אבל אין ראוי שימנע האדם בעבור זה מלהתפלל על צרכיו. כי מי שנמנע מלהתפלל בגלל מיעוט זכויותיו טועה לחשוב שהטוב המגיע מאת הבורא הוא בתורת גמול על המעשים הטובים, ומשום כך הוא סבור שלפי מצבו אין מעשיו ראויים לגמול. אך הנחה זו בטעות יסודה וכפי שאמר דניאל "לא על צדקותנו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים". חסדי ה' ורחמיו על ברואיו, אינם מתורת גמול אלא חסד גמור, ויש בכחו לרצות ולעשות חסד חינם עם כל אדם, בין שיהיה המקבל ראוי לכך ובין שלא, רק שצריך האדם להכין את עצמו על ידי התפילה בלבד.

ומוסיף בספר העיקרים כי גם אם יהיה המתפלל בתכלית הרוע, אם יהיה מוכן לקבל את החסד על ידי התפילה, וגם אם התפילה נשמעת מתוך הצרה ובעקבותיה - חסד השי"ת על ברואיו ושומע את תפילותיהם. דרך האנשים

העלון יוצא לאור לעילוי נשמת יעקב זאב בן צבי ז"ל

העלון השבוע הוקדש:

לעילוי נשמת:
בנימין בן שמעון ז"ל, שרה בת אנשל ז"ל אסתר הינדא בת יהודה לייב ז"ל, אליהו בן ישראל ז"ל, צביה בת ישראל ז"ל, ברוך ברכני בן רחל ז"ל.

לרפואת:
בן-ציון בן דבורה, אברהם צבי בן שרה, בנימין בן אלישבע.

בא גם אתה להיות שותף בהפצת העלון ותזכה את יקירך:
4663MR@GMAIL.COM

המשך המאמר - מוריד הגשם

לומר מדוע באתם אלי עתה כאשר צר לכם, אבל הש"י הוא חפץ חסד וימינו פשוטה לקבל שבים.

ונסיים בדברי המשגיח של ישיבת לייקווד, הגה"צ ר' נתן ווכטפויגל שאמר שאדם יכול לבקש בתפילה גם דברים לא הגיוניים בעליל. כמו במעשה שהבאנו של נקדימון בן גוריון. כי בקשתו שירדו גשמים, למרות שמדובר אחרי חודשים ארוכים בהם לא ירדה טיפת גשם, היא עדיין בקשה טבעית, ובאמת הגשמים ירדו ומילאו את כל בורות המים. אבל, אחרי שבא ההגמון וטען "השמש כבר שקעה, הגשמים שירדו- ברשותי ירדו". וביקש נקדימון מהקב"ה, "הודע שיש לך אהובים בעולמך" ומיד נתפזרו העננים וזרחה השמש - האם מישהו מאיתנו, לו היה חי עוד אלף שנה, היה חושב לבקש בקשה שכזו מהקב"ה? שהשמש תחזור לאחוריה?!

אבל, רואים אנו שאכן כן, אפשר להתפלל אפילו עבור דבר שכזה, אפילו כדי לשנות את טבע ומהלך העולם. הקב"ה הינו כל יכול, וממילא אין דבר שאי אפשר לבקש ממנו. לכן עיני לאה רכות זאת מחמאה, כי למרות שיש נבואה ידועה שהגדולה לגדול, בכח התפילה לשנות אפילו את מה שנגזר כבר על האדם, ובפרט שלא נזלזל בכח תפילתנו ונכין עצמנו באמצעותה לקבל את חסד הבורא יתברך.

שמור על קשר

יושב אוהלים
לומדים לחיות תורה

להזמנת שיחות וקבלת תכנים נוספים:

מייל: 4663MR@GMAIL.COM

קו התוכן: 0733-578-562

שלוחה 1 - שיחות
שלוחה 2 - מסר קצר
שלוחה 9 - השארת הודעה

חפשו את הרב מנחם ריביץ גם ב:

על מנת לוודא שאתה לא מפספס כלום,
מומלץ להירשם לרשימת התפוצה.

שמור אצלך

אל תתפלל רק על מה
שנראה לך הגיוני,
תתפלל על מה שאתה
באמת צריך.

כחוט השני

ספר בראשית כמדריך לתפילה

בסדרת מפגשים מרתקת בעקבות ספר בראשית נחקור את כוח התפילה, ונבין למה העולם זקוק לתפילותינו.

"אחרי השיחה התפילה בכיתה הפכה לחוויה"
י.ס. מחנך כיתה ו'

לפרטים והזמנות: 052-7134663 | 4663MR@GMAIL.COM